

Teisingesnės mokesčių sistemos link

2021 m. vasario 19 d.

LR Prezidento patarėjas Vaidas Augustinavičius

3 mokesčių sistemos ydos

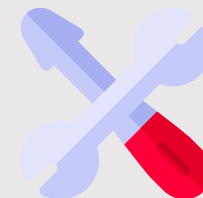
Nestabili mokesčių sistema

>50 kartų per 10 metų mokesčiai didinti su biudžetu

Paskatų stygius sparčiau didinti atlyginimus

**BVP/1 gyv. 80%,
našumas 80%,
atlyginimai 60% EBPO
vidurkio
Aukštas nedarbo lygis**

Pajamų mokesčio arbitražas

**Darbo santykiuose mokesčių tarifai 20% ir 32%,
kitose pajamose – 15%**

3 siūlomi sprendimai

Atsisakyti galimybės skubiai kartu su biudžetu didinti mokesčius

Mokestinės naštos mažinimas ir toliau galėtų vykti kartu su biudžetu

Pelno mokesčio paskata, jeigu įmonė didina darbo užmokesčio fondo sąnaudas bent 8%

Progresinis tarifas (20%), paliečiantis 1-2% didžiausių pajamų gavėjų: kitoms nei darbo užmokesčio pajamoms

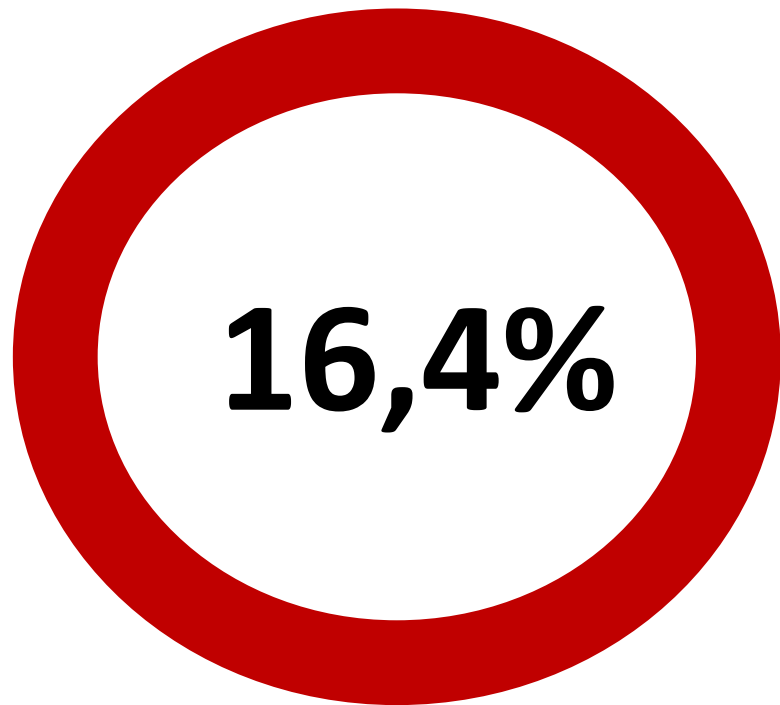
(pajamų daliai >35 000 eur/metus)

Mokesčių
stabilumui

Atlyginimams
ir užimtumui

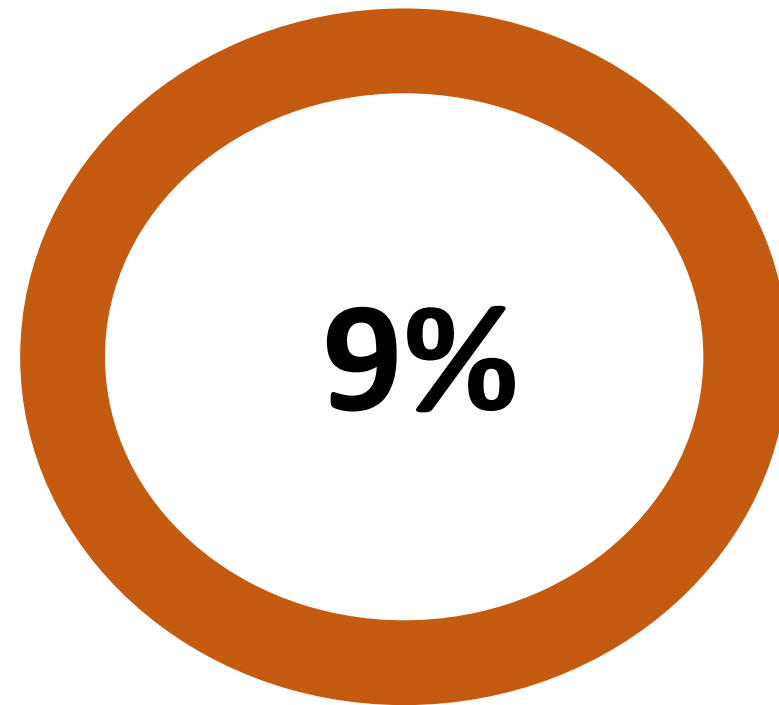
Mokesčių
teisingumui

Nedarbo lygis dėl Covid krizės išaugo

Registravimas

Užimtumo tarnyba
2021 m. vasario 1 d.

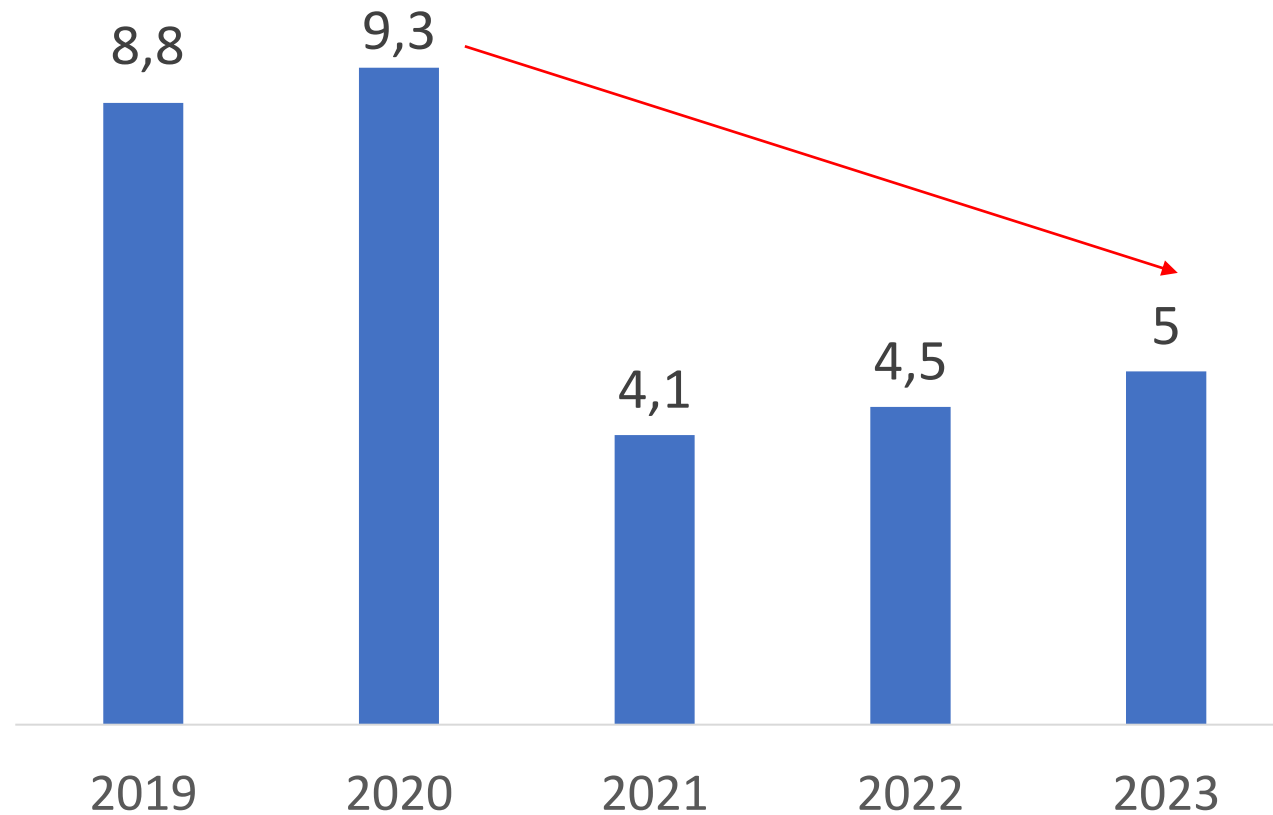

Nedarbas pagal statistinį tyrimą

Statistikos departamentas
2020 IV ketv.

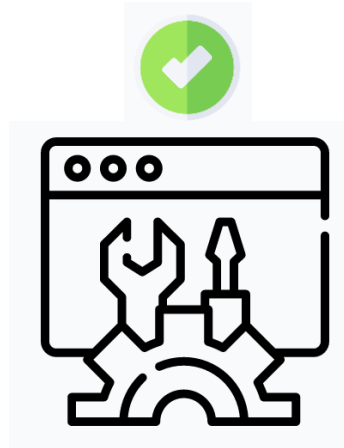
Post-Covid periode vidutinio darbo užmokesčio augimas prislops

Darbo užmokesčio pokyčiai, proc.

Šaltinis: Finansų ministerijos 2020 m. gruodžio mėnesio ekonominės projekcijos

Esamos pelno mokesčio lengvatos: investicijoms - yra, į žmogų - ne

Į technologinį atsinaujinimą

investuojančioms įmonėms
suteikiama galimybė
susimąžinti apmokestinamąjį
pelną iki **100 proc.**

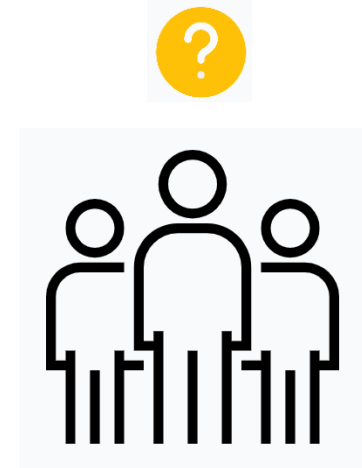
82 mln. eur
poveikis mokesčiams

MTEP

Šiuo metu leidžiama
3 kartus iš pajamų
atskaityti įmonių sąnaudas,
patirtas atliekant MTEP
darbus

14 mln. eur
poveikis mokesčiams

Paskata į žmogų
(žmogiškąjį kapitalą)

?

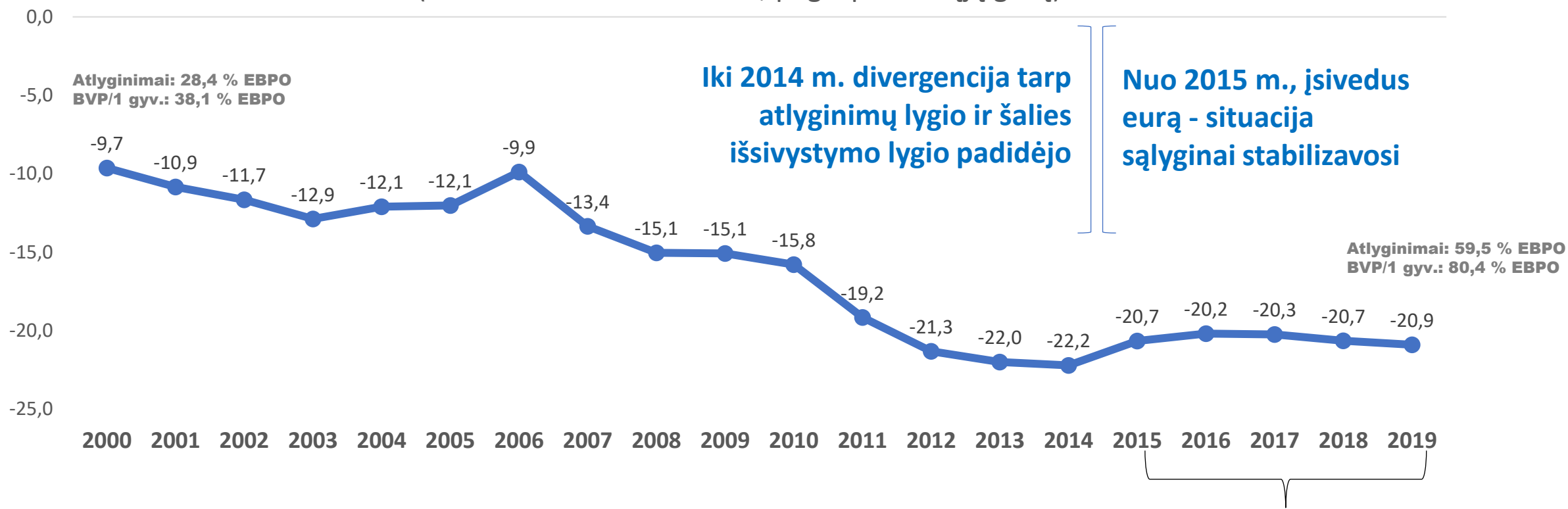
Siūlomas sprendimas:

Nauja pelno mokesčio paskata, orientuota į žmogų

Paskatos objektas	Darbo užmokesčio fondo sąnaudų prieaugis
Paskatos esmė	Apskaičiuojant pelno mokestį, darbo užmokesčio prieaugio sąnaudos gali būti atskaitomos papildomai 2x. T.y. visumoje - 3 kartus.
Kvalifikacinis kriterijus	Darbo užmokesčio sąnaudų metinis padidėjimas yra ne mažesnis nei 8 procentai
Socialinis aspektas	Taikoma darbo užmokesčiui, nuo kurio skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos
Rizikos valdymas	Juridinis asmuo vykdo veiklą ne mažiau 2 metų
	JA nėra priskirtas rizikingiems mokesčių mokėtojams
Leidžiamų lengvatinių atskaitymų apribojimas	Papildomi 2x DUF sąnaudų atskaitymai neviršija 25% buvusių prieš ataskaitinį mokestinį laikotarpį metų darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudų
Taikymo periodas	5 metai (už 2022, 2023, 2024, 2025, 2026 m.)

Kodėl kvalifikacinis kriterijus – 8%?

Skirtumas procentiniais punktais tarp atlyginimų ir BVP/1 gyventojui lygių
(vertinant % EBPO vidurkio, pagal perkamąją galią)

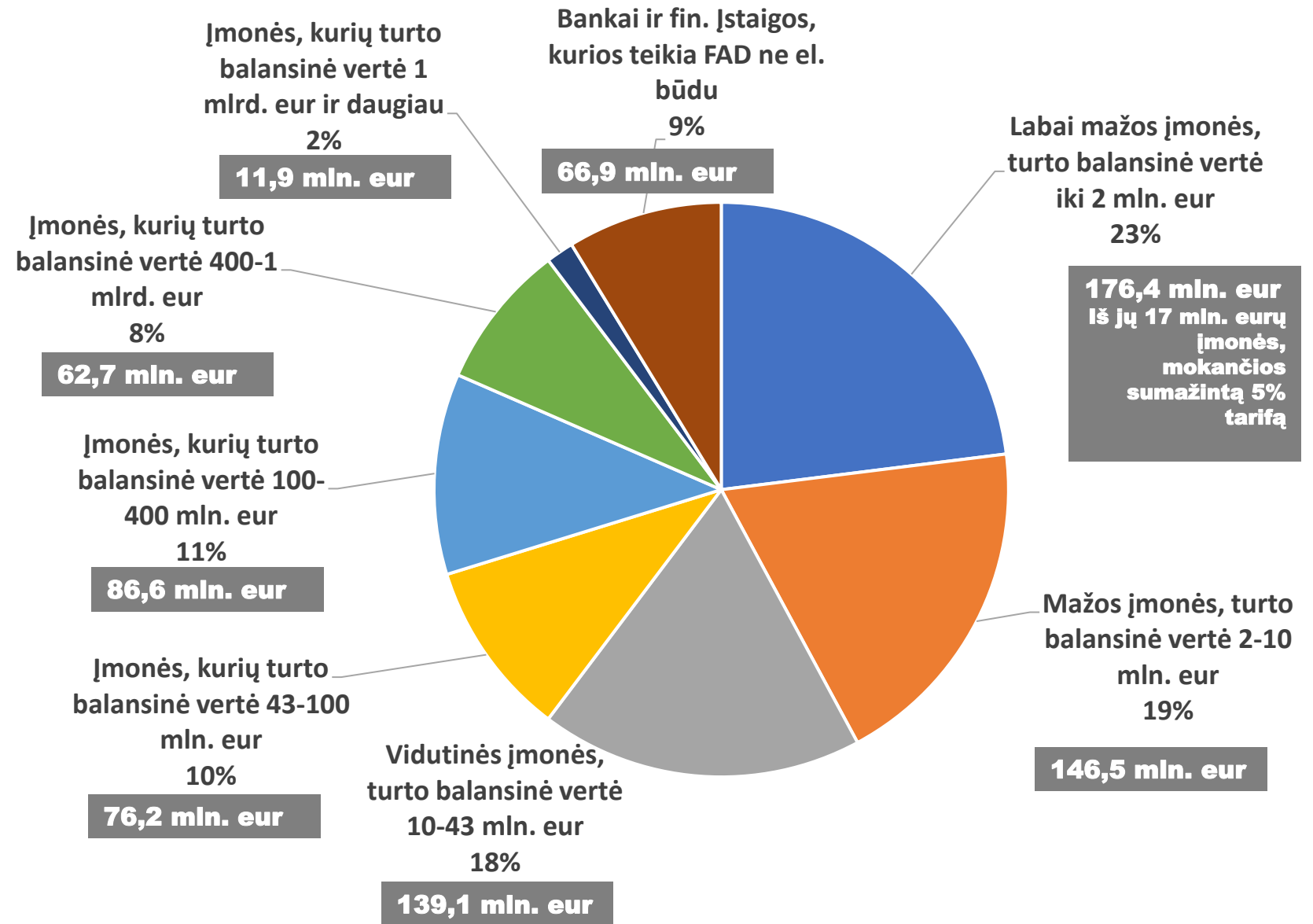

**Vidutinis darbo užmokesčio augimas +8%
ATOTRŪKĖ NUO VAKARŲ STANDARTO
MAŽINANTIS ATLYGINIMŲ AUGIMAS**

Lietuvos įmonių mokėtinas pelno mokestis pagal įmonės balansinės vertės dydį

Už 2019 m. Įmonės, pateikusios FAD

**MAŽOS IR VIDUTINĖS
ĮMONĖS SUMOKA
60% PELNO
MOKESČIO**

Paskata įmonės finansų atžvilgiu pagal skirtingus scenarijus* taikymo metais

Kuo įmonės darbo užmokesčio sąnaudų metinis pokytis arčiau 8% augimo ribos, tuo labiau įmonei apsimoka jį peržengti ir pasinaudoti mokesčio kreditu (paskata)

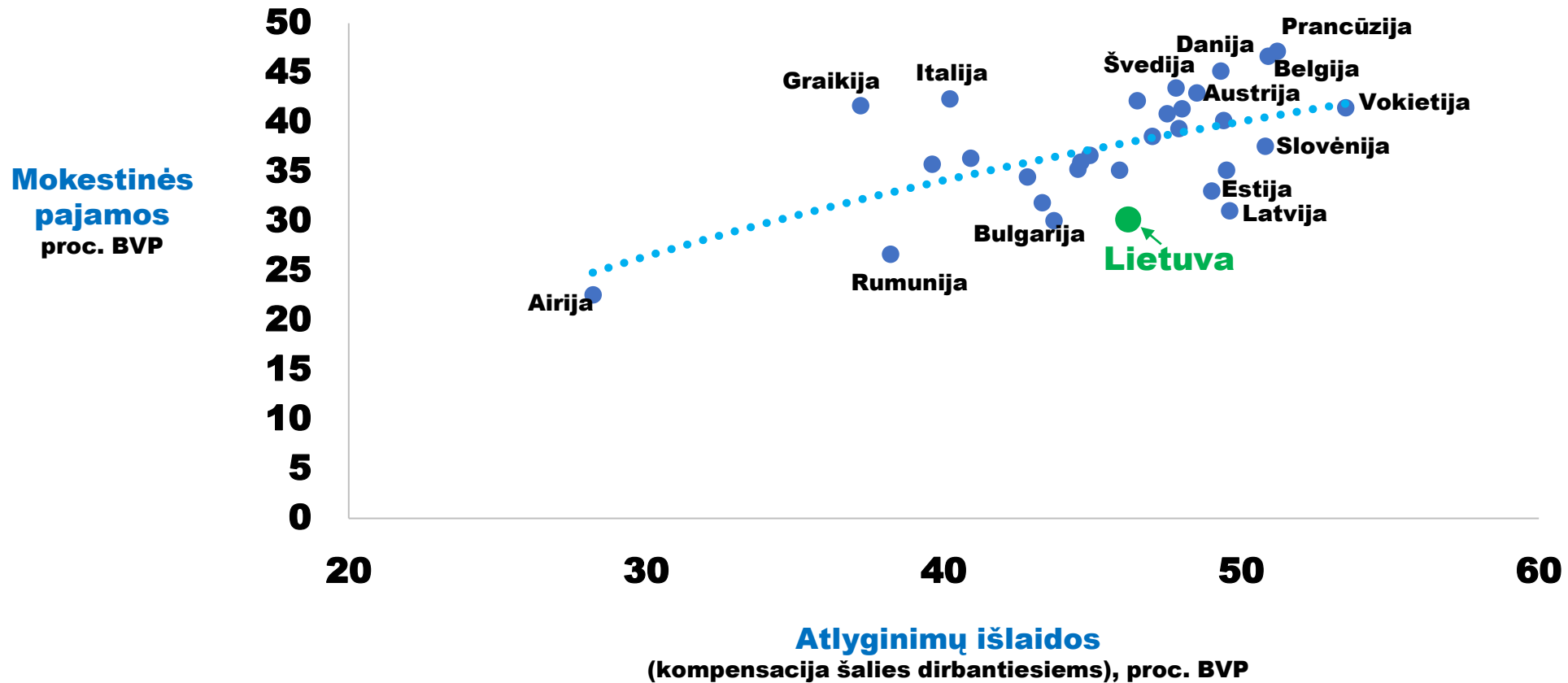
Darbo užmokesčio (DU) sąnaudų augimas	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
Sąnaudos darbo užmokesčiui, augimas eur	25 000	37 500	50 000	62 500	75 000	87 500	100 000	112 500	125 000
Išleidžia DU mokesčiams, eur (~40%)	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000	35 000	40 000	45 000	50 000
Sutaupo mokesčių dėl naujos pelno mokesčio paskatos, eur (delta DUx2 * 15%)	0	0	0	0	0	0	30 000	33 750	37 500
Neto mokesčių išlaidos (5-4)	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000	35 000	10 000	11 250	12 500
DU prieugio išlaidos su mokesčių neto(5+2)	35 000	52 500	70 000	87 500	105 000	122 500	110 000	123 750	137 500

* Prielaidos: įmonė moka 15 proc. pelno mokesčio tarifą. DU apmokestinama 40 proc.

Šaltinis: LRPK skaičiavimai

Didesni atlyginimai – didesnis mokestinių pajamų ir BVP santykis

Sinergija tarp atlyginimų išlaidų ir viešųjų finansų dydžio, % BVP 2019 m., ES

Šaltinis: Eurostat ir LRPK skaičiavimai

Paskata atrakintų ne vienas problemines duris

01

Mokestinė pagalba įmonėms post-covid periodu ir konkuruojant dėl darbuotojų

02

Gyventojų atlyginimų konvergencija link Vakarų standarto

03

Nedarbo mažėjimas post-covid periodu

04

Formalių darbo santykių patrauklumas

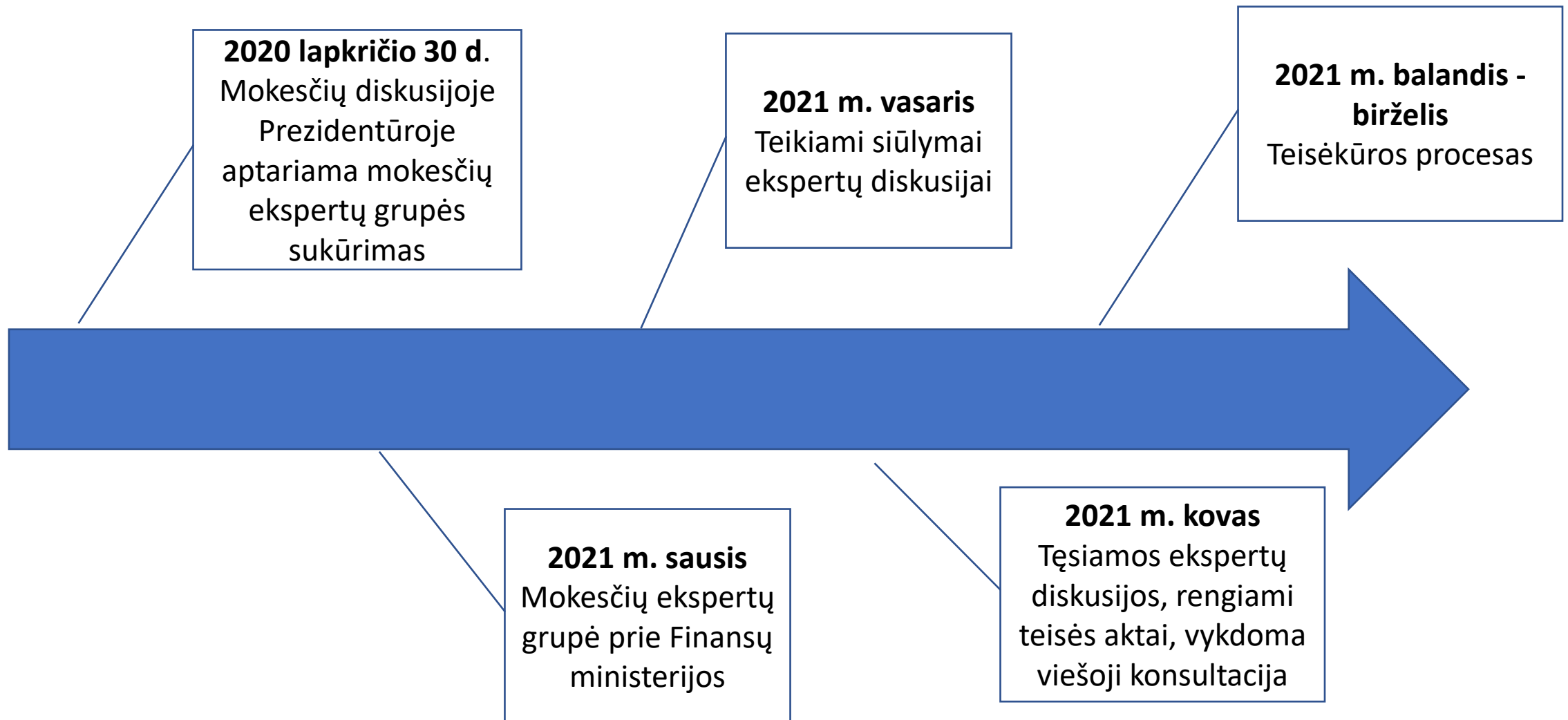
05

Didesnis mokestinių pajamų ir BVP santykis

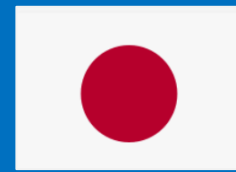
**HORIZONTALI PASKATA
DIDŽIAUSIAS PRITAikomUMO POTENCIALAS: SVV
GALUTINIS NAUDOS GAVĖJAS: DARBUOTOJAS**

Papildomas skaidrēs

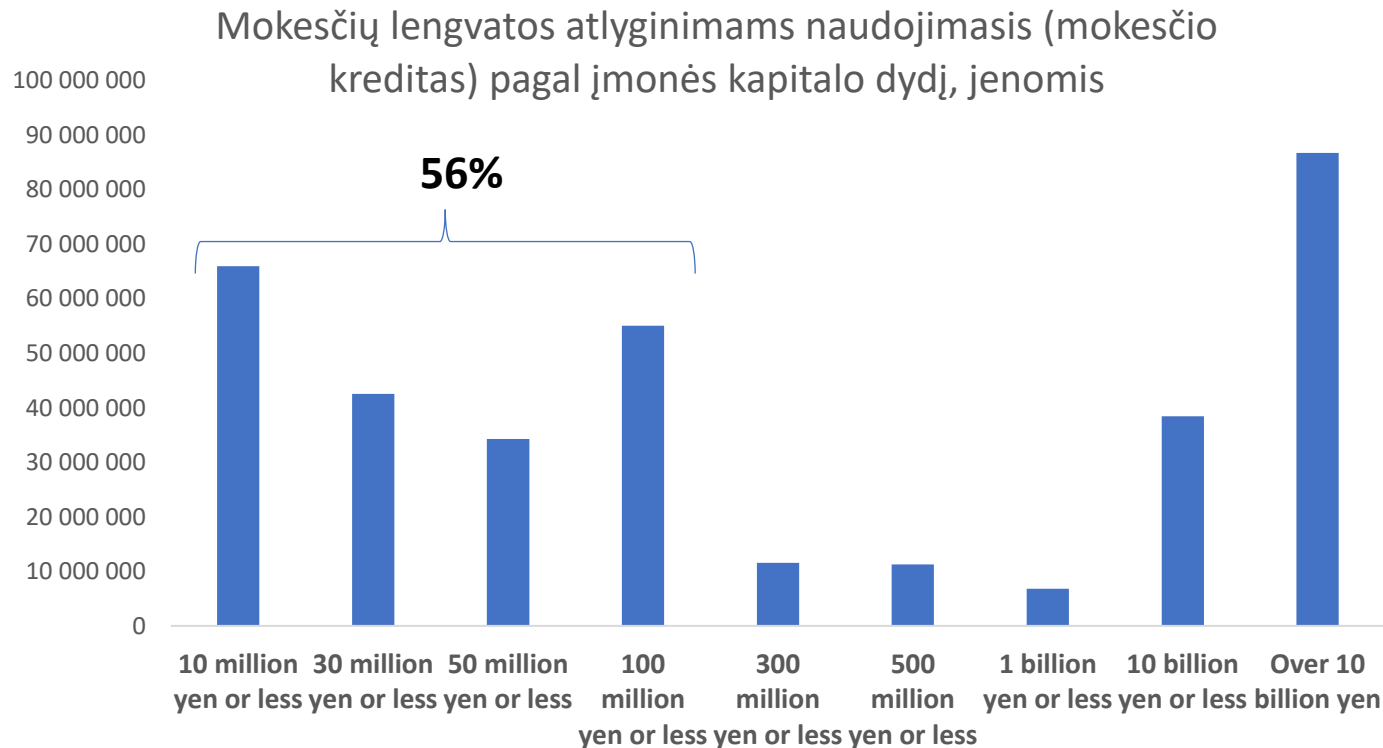
Mokesčių procesas trumpai

EBPO praktika (Japonija): pelno mokesčio paskata atlyginimams daugiau naudojasi mažesnės ir vidutinės įmonės. Labiau paslaugų, statybos, prekybos sektoriuose

2018 m. balandį Japonijoje įvesta galimybė susimąžinti mokėtiną pelno mokestį įmonėms, kuriose atlyginimai darbuotojams didėja virš atitinkamo augimo ribos (3%). Mažoms įmonėms kriterijus žemesnis

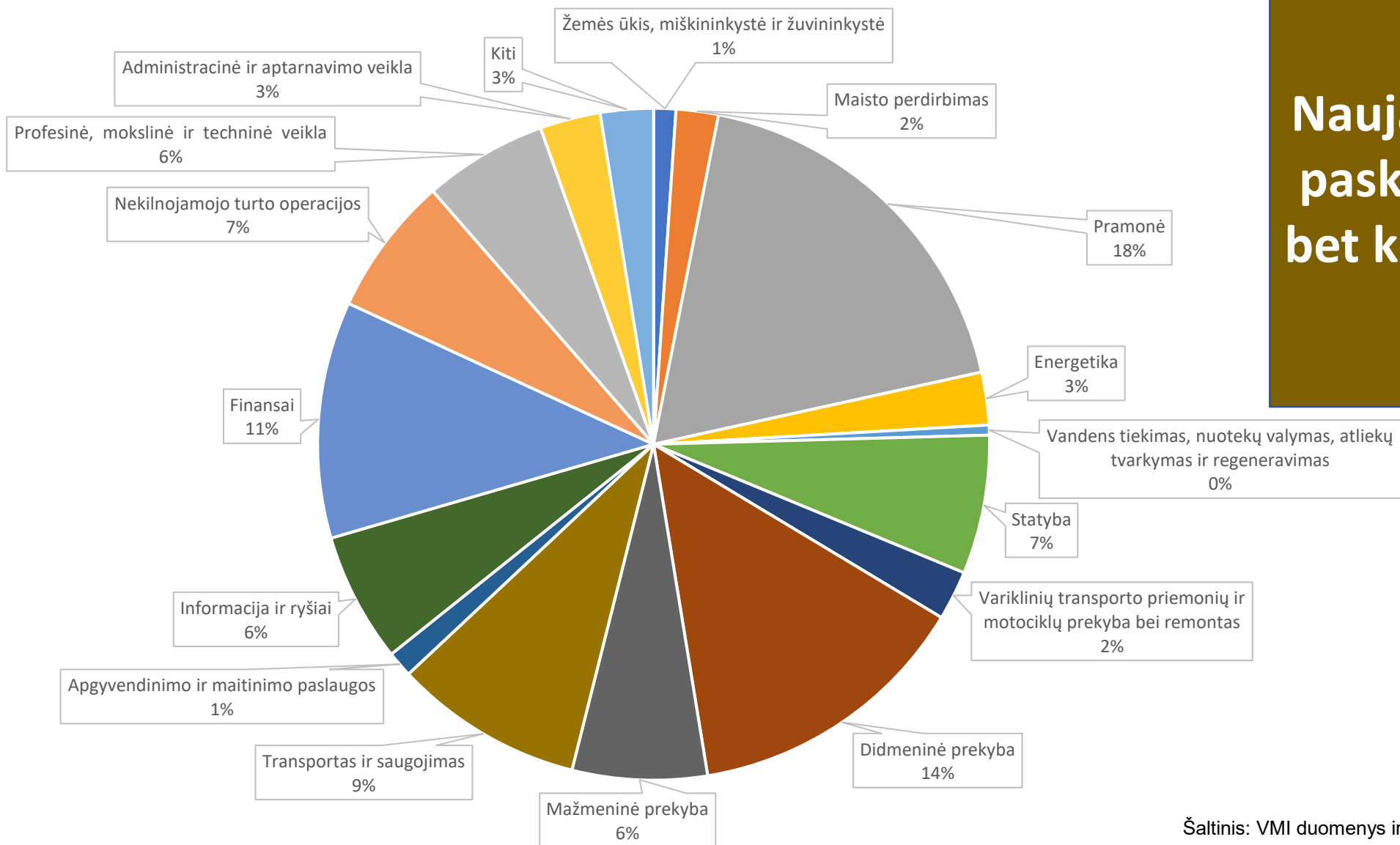

The major industries which applied tax credit and percentages by industry in FY2018 are as follows:

- **Service industry:** 20.7%
- **Construction industry:** 12.1%
- **Wholesale industry:** 10.9%

Įmonių mokėtinas pelno mokestis pagal įmonės ekonominės veiklos sektorių

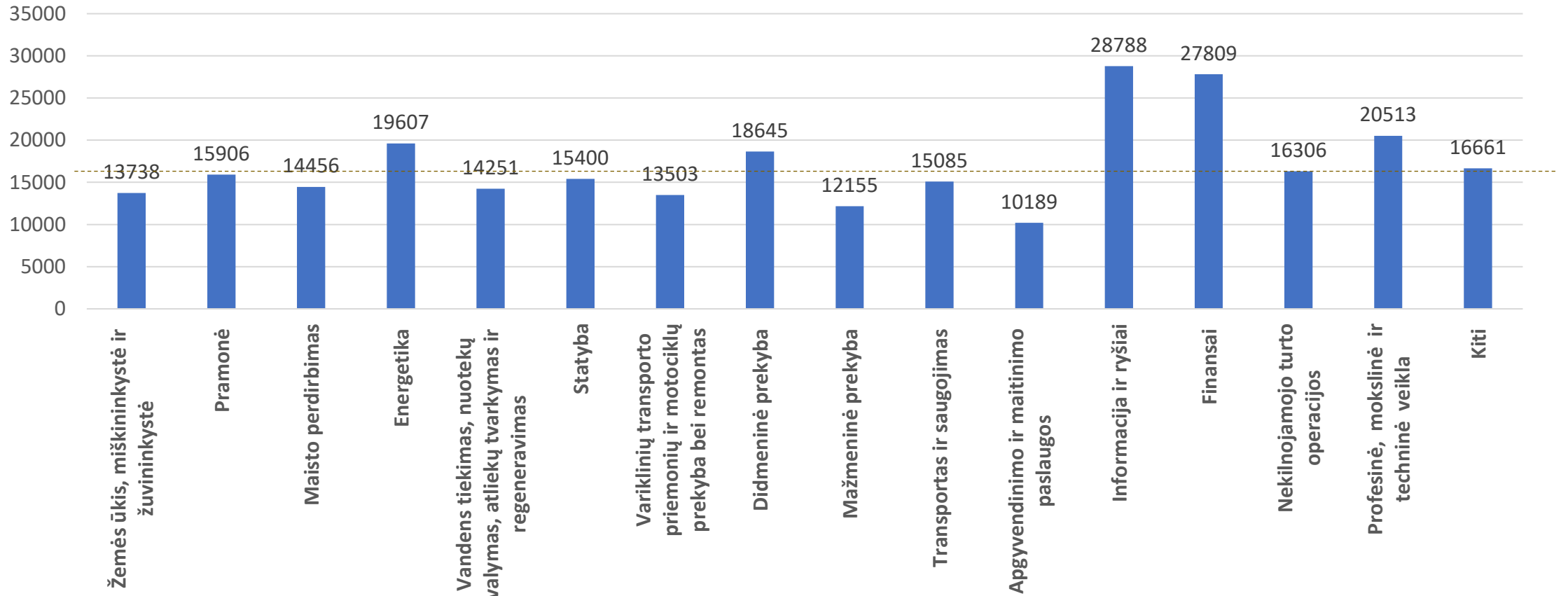
Už 2019 m. Įmonės, pateikusios FAD

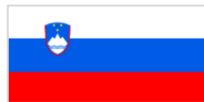

**Pelno mokesčiai pagal
sektorius: didelė
diversifikacija**

**Nauja pelno mokesčio
paskata – horizontali,
bet kuriame sektoriuje
potencialas
pasinaudoti**

Vidutiniai metiniai atlyginimai pagal sektorius, eur 2019 m.

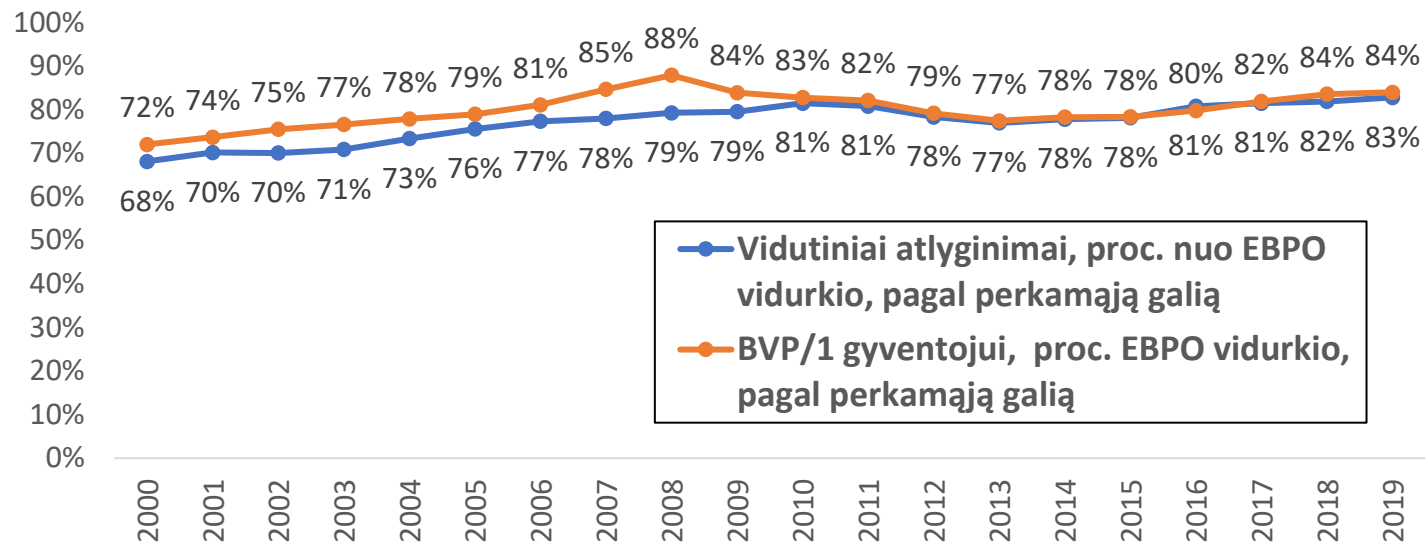

Augti subalansuotai nėra utopija!

Slovėnijos įrodymas

**Gini koeficientas:
23,9 (2019 m.)**

Šaltinis: EBPO duomenys ir LRPK skaičiavimai

Slovėnija, proc. EBPO vidurkio, 2018 m.

